

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی اسطوره مهر و خورشید در ایران و روم باستان و بازتاب آن در آثار هنری

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی توسعه پایدار در باستان شناسی، تاریخ و هنر ایران (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

میترا انوشیروانی - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش و هنر دانشگاه آزاد علی آباد کتول

غلامرضا حسنی - استاد یار دانشگاه آزاد علی آباد کتول

خلاصه مقاله:

یکی از اسطوره های کهن سال در دوران باستان، اسطوره مهر/ میترا بود که پیروان بسیاری در سرزمین ایران و روم داشت. این باورمندان، باورهای خود را منقوش می نمودند. این پژوهش با هدف تطبیق اسطوره مهر و خورشید در ایران و روم باستان انجام شد. روش پژوهش به صورت توصیفی- تحلیلی، کتابخانه ای و اسنادی در جهت بررسی تطبیقی آثار هنری مهری ایران روم استفاده شد. در این پژوهش 72 نمونه از آثار بصری از ایران و 42 نمونه از روم انتخاب شدند. مبانی نظری پژوهش براساس ناخودآگاه جمعی یونگ است. پس از تجزیه و تحلیل اطلاعات این نتایج به دست آمد: از مهرگرایی رومی هیچ متن و نوشته در دست نیست اما صدها نقش برجسته از این گرایش بازمانده است اما در ایران متن های بسیاری در دست است. در ایران نقوش میترايي بیشتر انتزاعی هستند و در روم کمتر انتزاعی و بیشتر طبیعت گرایانه و شمایل انگارانه هستند. ابزارهای مورد استفاده باورمندان مهرپرست شامل سفال، خشت، گچ و سنگ؛ فلز، نقره، طلا و برنز؛ پارچه و فرش می شود. نقوش و نمادهای مهری به با توجه به کاربرد و محل تصویر آن، گاه بسیار ساده و بدون هیچ گونه تزئین و گاه پیچیده در خطوط موازی و متوالی در جهت رساندن خالق اثر نمایانده شده اند. بنابراین با توجه به نقوش مختلف در دوره های مختلف نمی توان گفت نمادها مهری از دوره ای به دوره ای بعد دچار تحول نقش و کاربرد خط و رنگ شده است؛ زیرا همه نوع فرم و خط و روانی در این آثار دیده می شود. در نهایت این نتیجه به دست می آید که نمادها و تصاویر مهری را می توان در تمام دوره ها و سال های مختلف از پیش از تاریخ تا دوره اسلامی به وفور یافت. این نشان می دهد که اگرچه دین و آیین مردمان این سرزمین بزرگ تغییر کرده است، اما براساس همان ناهشیار یا ناخودآگاه جامعه ایرانی نسل به نسل این نمادها منتقل شده و در آثار گوناگون به کار برده شده اند.

کلمات کلیدی:

اسطوره، نماد، مهر، خورشید، ایران، روم.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/928228>

